བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། ཁྲིམས་གསལ་མེ་ལོང་། 2024ལོའི་ཟླ་2ཚེས་27 4 དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང་ལས་སྤྱིའི་རྩ་དོན་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན།

ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་པའི་དམངས་དོན་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་་་་་་་་་་་
ཐེབས་པར་གོ་བ་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས།

75 ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་པའི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱི་མགོ་སྐོར་གཏོང་བར་གོ་བ་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས།

76

མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་ཞེས་པ་ནི་དོ་བདག་་
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་གནས་་་་་་
ཚུལ་རྫུན་མ་འདོན་སྤྲོད་བྱེད་པའམ་བསམ་་་་་
བཞིན་དུ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་སྦ་གསང་བྱས་་་་་་་་
ནས་ཕ་རོལ་པོར་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་་་་
ཐོག་ནས་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་འབྲེལ་་་
བ་བཙུགས་པར་ཟེར།དམངས་དོན་བཅའ་་་
ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དུ་མགོ་་་་
སྐོར་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་མེད་བརྡར་་
ཤ་གཅོད་པར་གཤམ་གསལ་ཕྱོགས་ནས་་་་་་་་་་
བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཏེ།
(1)མགོ་སྐོར་གཏོང་མཁན་གྱིས་་་་་་་་་་་
བསམ་བཞིན་དུ་མགོ་སྐོར་བཏང་བ་སྟེ།མགོ་
སྐོར་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོར་སྤྲོད་
བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྫུན་མ་ཡིན་ཞིང་ཕ་་་
རོལ་པོར་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་འབྱུང་་་་་
སྲིད་པ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་མཇུག་འབྲས་འདི་་་་་་་་་
རིགས་ཐོན་པར་རེ་འདོད་བྱེད་པའམ་རྒྱ་ཡན་
དུ་གཏོང་བ་དང་།
(2)མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་་་

མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱས་
ཡོད་པ།ལག་ལེན་ཁྲོད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་་་་
གནས་ཚུལ་རྫུན་མ་ཤོད་པའམ་བསམ་བཞིན་་
དུ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་སྦ་གསང་བྱས་ནས་ཕ་་་་་་་
རོལ་པོར་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱུང་་་་་་་་་
བཅུག་པ་ནས་མཚོན་ཡོད།མགོ་སྐོར་གཏོང་་
བའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་གསལ་བརྡའི་རྣམ་པའི་ཐོག་་་་
ནས་སྤེལ་ཆོག་ལ་ཟུར་བརྡའི་རྣམ་པའི་ཐོག་་་་
ནས་ཀྱང་སྤེལ་ཆོག
(3)མགོ་སྐོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱིས་་་
མགོ་སྐོར་གཏོང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་་་་་
དབང་གིས་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ།
(4)མགོ་སྐོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱིས་་་
ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱུང་བའི་དབང་་་་་
གིས་འདོད་བློ་ངོ་མ་དང་འགལ་བའི་གནས་་་་
ཚུལ་འོག་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་འབྲེལ་་་
བ་བཙུགས་པ་སྟེ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བའི་བྱ་་་་་་་་
སྤྱོད་དང་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་འབྲེལ་་་
བ་འཛུགས་པའི་བར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་་་་
ཡོད་པ།

《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་
ཚན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བརྒྱད་པ་དང་ཞེ་དགུ་་་་་་་་་
པའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ན།
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མགོ་སྐོར་གྱི་ཐབས་ལ་་་་་་
བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་འདོད་བློ་ངོ་མ་་་་་་་་
དང་འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་སྤེལ་དུ་་་་་་
བཅུག་པའི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་་་
སྤྱོད་ཡིན་ན།མགོ་སྐོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་་
ལ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ངམ་འདུམ་་་་་་་་་་་
གཅོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་
པའི་རེ་འདུན་ཞུ་དབང་ཡོད།ཕུང་གསུམ་་
པས་མགོ་སྐོར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ནས་ཕྱོགས་་་་་
གཅིག་ལ་འདོད་བློ་ངོ་མ་དང་འགལ་བའི་་་་་
གནས་ཚུལ་འོག་སྤེལ་དུ་བཅུག་པའི་དམངས་
དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་ལ།ཕ་རོལ་
པོས་མགོ་སྐོར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཤེས་པའམ་་་་་་་་་
ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ན།མགོ་སྐོར་ཐེབས་་་་་་
ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ངམ་་
འདུམ་གཅོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིར་འཐེན་་་་་་་
བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཞུ་དབང་ཡོད།

གོ་ནོར་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་མིས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་་་་་བོ་དང་།ཕ་རོལ་པོའི་དོ་བདགདམིགས་བཀར་དངོས་པོའི་རིགས་་་་་་་་དང་རྒྱུ་སྤུས།གཞི་རྒྱ།གྲངས་ཚད་བཅས་ལ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་་བྱས་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མཇུག་འབྲས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་བློ་ངོ་མ་དང་་་་་་་འགལ་ཞིང་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་ཡིན་ན་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་ཐེབས་་་་་་་་པར་ངེས་གཟུང་བྱས་ཆོགགོ་ནོར་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་ཆགས་གྲུབ་བྱུང་་་་་་་དགོས་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་དགོས་ཏེ།
（1）དོ་བདག་ངོས་འཛིན་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ནས་ནོར་འཁྲུལ་་གྱི་འདོད་བློ་སྟོན་པ་དང་།དོ་བདག་གིས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་་་་་་་ནུས་རྩལ།ཆ་འཕྲིན་བཅས་མི་ཤེས་པའམ།དགོས་ངེས་ཀྱི་ཉོ་ཚོང་གི་་་་་་ནུས་པ་དང་ཉམས་མྱོང་མེད་པའི་དབང་གིས་གན་རྒྱའི་ནང་དོན་ལ་ངོས་འཛིན་ནོར་འཁྲུལ་བྱས་ནས་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་འདོད་བློ་སྟོན་པ།
（2）བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་མིའི་གོ་ནོར་ཐེབས་པ་དང་ཁོས་འདོད་བློ་སྟོན་་་་་་པའི་བར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ།
（3）གོ་ནོར་ཐེབས་པ་དེ་ནི་གོ་ནོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་རང་ཉིད་་་་ཀྱི་ནོར་འཛོལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ།
（4）གོ་ནོར་ཐེབས་པ་ནི་གོ་ནོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསམ་་་་་བཞིན་དུ་བཟོས་པ་མིན་པ།
（5）གོ་ནོར་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་བཅས་ཡིན།
《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་ཚན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བདུན་པའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ན།གོ་ནོར་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་ཐོག་་་་་་
ནས་སྤེལ་བའི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་ན།བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་་
མི་ལ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ངམ་འདུམ་གཅོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིར་་་་་་་་་་
འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་དབང་ཡོད།

ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་པའི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱི་བཙན་སྐུལ་ལ་གོ་བ་ཇི་་་་ལྟར་ལེན་དགོས།

77

བཙན་སྐུལ་ཞེས་པ་ནི་མ་འོངས་པར་་་་་་་་་
འབྱུང་སྲིད་པའི་གྱོང་གུན་ནམ་ཐད་ཀར་གྱོང་་
གུན་གཏོང་བ་བརྒྱུད་བཙན་སྐུལ་བྱས་ནས་ཕ་་
རོལ་པོ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་སུ་བཅུག་ནས་ཁོ་་་་་་
དང་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་འབྲེལ་བ་་་་་་་་
འཛུགས་པར་ཟེར།དམངས་དོན་བཅའ་་་་་་་་་
ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་དེ་བཙན་སྐུལ་དུ་བརྩིས་པར་་་་་་
གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་འཛོམས་དགོས་ཏེ།
(1)བཙན་སྐུལ་བྱེད་མིས་བསམ་བཞིན་
དུ་བཙན་སྐུལ་བྱེད་པ་ཡིན་པ།ཐོག་མར་་་་་་་་་
བཙན་སྐུལ་བྱེད་མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་
ཕ་རོལ་པོར་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་སྲིད་པ་ཤེས་་་་་་
བཞིན་དུ་བཙན་སྐུལ་བྱེད་པ།དེ་ནས་བཙན་་
སྐུལ་བྱེད་མིས་བཙན་སྐུལ་བྱེད་པ་བརྒྱུད་ཕ་་་་་་
རོལ་པོས་འདོད་བློ་ངེས་ཅན་སྟོན་དུ་འཇུག་་་་་་

པའི་རེ་འདོད་བྱེད་པ།
(2)བཙན་སྐུལ་བྱེད་མིས་བཙན་སྐུལ་་་་་
གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བ་སྟེ་མ་འོངས་པར་འབྱུང་་་་་་་་
སྲིད་པའི་གྱོང་གུན་ནམ་ཐད་ཀར་གྱོང་གུན་་་་་་
གཏོང་བ་བརྒྱུད་བཙན་སྐུལ་བྱེད་པ།
(3)བཙན་སྐུལ་ཐེབས་ཡུལ་གྱིས་བཙན་
སྐུལ་ཕོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་བློ་
ངོ་མ་དང་འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་བཙན་་
སྐུལ་བྱེད་མི་དང་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་་་
འབྲེལ་བ་བཙུགས་པ་ཡིན་པ།
(4)བཙན་སྐུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ནི་བཅའ་་་་་་་
ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ཡིན།ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་་་
གཞི་བཞག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་་་་་་་་
གནོན་ཤུགས་སྤྲད་པ་ཡིན་ན་བཙན་སྐུལ་དུ་་་་་་
བརྩིས་མི་ཆོག་སྟེ།དཔེར་ན་སྦྱིན་ཡུལ་གྱི་མིས་

སྦྱིན་མིའི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་རྐྱེན་བཟོས་པ་ཡིན་
ན།སྦྱིན་མིས་སྦྱིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་་
པ་བརྒྱུད་སྦྱིན་ཡུལ་གྱི་མིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་
སྤྱོད་སྤེལ་མཚམས་འཇོག་ཏུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ།
《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་་་་་
ཚན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་པའི་ནང་གཏན་་་་་་་་་་་་་་
འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ན།ཕྱོགས་གཅིག་གམ་་་
ཕུང་གསུམ་པས་བཙན་སྐུལ་གྱི་ཐབས་ལ་་་་་་་་་་
བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་འདོད་བློ་ངོ་མ་དང་་་་
འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་སྤེལ་དུ་བཅུག་་་་་་་
པའི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་་་
ན།བཙན་སྐུལ་ཐེབས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་མི་་་་་་་་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ངམ་འདུམ་གཅོད་ལས་་་་
ཁུངས་ལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་་་་་་་་་་
འདུན་ཞུ་དབང་ཡོད།

ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་པའི་དམངས་དོན་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱི་དྲང་གཞག་ཤོར་བ་་་་་ལ་གོ་བ་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས།

78

དྲང་གཞག་ཤོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དོ་བདག་གིས་ལེགས་ཆའམ་ཕ་རོལ་པོར་ཉམས་མྱོང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་་་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཁེ་དབང་དང་འོས་འགན་དྲང་གཞག་དང་རིན་་་་་་་་་་་་མཉམ་ཚབ་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་མངོན་གསལ་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ན།དྲང་གཞག་ཤོར་བར་ངོས་གཟུང་བྱས་ཆོགདྲང་གཞག་ཤོར་བར་གཤམ་་གསལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད་དེ།
(1)དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་དུས་སུ་བྱུང་བ།
(2)ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་མཚམས་ཚད་ལས་བརྒལ་ནས་མངོན་གསལ་དུ་དྲང་་་་་་་་་་་་གཞག་ཤོར་བ་ཡིན་པ།
(3)གནོད་འཚེ་ཕོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་དཀའ་ཉེན་གྱི་གནས་སུ་གྱར་་་་བ་དང་བརྡར་ཤ་གཅོད་ནུས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནང་ཚུད་པ།《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་ཚན་བརྒྱ་དང་ང་གཅིག་པའི་་་་་་་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ན།ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕ་རོལ་པོ་་་་་་་་་་་དཀའ་ཉེན་གྱི་གནས་སུ་གྱར་བ་དང་བརྡར་ཤ་གཅོད་ནུས་མེད་པ་སོགས་་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས།དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་་་་འགྲུབ་དུས་དྲང་གཞག་ཤོར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན།གནོད་རྐྱེན་ཕོག་ཡུལ་་་ཕྱོགས་ལ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ངམ་འདུམ་གཅོད་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིར་་་་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཞུ་དབང་ཡོད།

79 གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དབང་མེད་པར་གྱུར་བ་ཡིན།

《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་ཚན་བརྒྱ་དང་ང་གཉིས་་་་་་
པའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་ན།གཤམ་གསལ་གནས་ཚུལ་་་་་
གྲས་ཤིག་ཡོད་ན།ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དབང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
(1)དོ་བདག་གིས་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་དོན་རྩ་ཤེས་པའམ་ཤེས་དགོས་
པའི་ཉིན་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཚུན་དང་།གོ་ནོར་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་
དོ་བདག་གིས་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་དོན་རྩ་ཤེས་པའམ་ཤེས་དགོས་པའི་ཉིན་་་
ནས་ཉིན་དགུ་བཅུའི་ནང་ཚུན་དུ་ཕྱིར་འཐེན་དབང་ཆ་མ་སྤྱད་པ།
(2)དོ་བདག་ལ་བཙན་སྐུལ་ཐེབས་པ་དང་།བཙན་སྐུལ་བྱ་་་་་་་་

སྤྱོད་མཇུག་སྒྲིལ་ཉིན་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཚུན་དུ་ཕྱིར་འཐེན་དབང་་་ཆ་མ་སྤྱད་པ།

(3)དོ་བདག་གིས་ཕྱིར་འཐེན་གྱི་དོན་རྩ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཕྱིར་་་་་་་་་་་་
འཐེན་དབང་ཆ་སྤོང་རྒྱུ་གསལ་པོར་བསྟན་པའམ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་་་ཐོག་ནས་གསལ་སྟོན་བྱས་པ།
དོ་བདག་གིས་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་ཉིན་ནས་་་
ལོ་ལྔའི་ནང་ཚུན་དུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དབང་མ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན།ཕྱིར་་་་་་འཐེན་བྱེད་དབང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།